

Bryssel 6.4.2016
COM(2016) 196 final

2016/0105 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta

{SWD(2016) 115 final}

{SWD(2016) 116 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tällä ehdotuksella on tarkoitus muuttaa henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9 päivänä maaliskuuta 2016 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/399¹. Esitetyt muutokset johtuvat rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta. Sitä koskeva lainsäädäntöehdotus esitetään samanaikaisesti.

Komissio esitti helmikuussa 2013 Älykkäät rajat -paketin, joka sisälsi kolme ehdotusta: 1) asetus maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtötietojen rekisteröimiseksi; 2) asetus rekisteröityjen matkustajien ohjelman (RTP) perustamisesta, jotta voitaisiin helpottaa ennakkotutkinnan läpäisseiden kolmannen maan kansalaisten rajatarkastuksia unionin ulkoraajoilla; ja 3) asetus Schengenin rajasäännösten muuttamisesta EES:n ja RTP:n huomioon ottamiseksi.²

Tämän jälkeen komissio on päättänyt

- tarkistaa vuoden 2013 ehdotustaan asetukseksi rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta;
- tarkistaa vuoden 2013 ehdotustaan asetukseksi Schengenin rajasäännösten muuttamisesta niiden teknisten muutosten huomioon ottamiseksi, jotka ovat seurausta uudesta ehdotuksesta EES:n perustamiseksi;
- peruuttaa vuoden 2013 ehdotuksensa asetukseksi rekisteröityjen matkustajien ohjelman (RTP) perustamisesta.

Tämän päätöksen syitä selostetaan EES:n perustamista koskevan päivitetyn lainsäädäntöehdotuksen perusteluissa sekä ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa.

Tällä nyt annettavalla ehdotuksella korvataan vuoden 2013 ehdotus³ ja sisällytetään Schengenin rajasäännöstöön ne tekniset muutokset, jotka ovat seurausta uudesta ehdotuksesta asetukseksi rajanylitystietojärjestelmästä (EES). Kyse on erityisesti muutoksista, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten pääsyn epäämisten kirjaamista EES:ään, EES:n varamenettelyjen uusia osatekijöitä sekä EES:n ja viisumitietojärjestelmän (VIS) yhteentoimivuutta. Tässä uudessa ehdotuksessa otetaan myös huomioon neuvostossa ja parlamentissa käytyjen neuvottelujen tulokset.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (kodifikaatio) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

² COM(2013) 95 final, COM(2013) 97 final ja COM(2013) 96 final.

³ COM(2013) 96 final.

Koska EES:n myötä leimaamisesta luovutaan, järjestelmän käyttöönotto mahdollistaa lyhytaikaiseen (tai mahdollisesti kiertomatkaviisumin⁴ perusteella tapahtuvaan) oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten rajatarkastusten automatisoinnin. Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttöedellytykset kuitenkin vaihtelevat sen mukaan, mihin ryhmään matkustaja kuuluu (EU:n, ETA:n tai Sveitsin kansalainen; kolmannen maan kansalainen, jolla on oleskelukortti; kolmannen maan kansalainen, jolla on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi, taikka lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettu kolmannen maan kansalainen), ja kutakin menettelyä säännellään erikseen.

Yleinen tausta

Yleinen tausta selostetaan EES:n perustamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen perusteluissa sekä tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa.

Voimassa olevat aiemmat säännökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9. maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö), sekä yleissopimus 14. kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta.

On otettava huomioon, että komissio antoi 15. joulukuuta 2015 ehdotuksen Schengenin rajasäännösten muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietokantojen käyttöön perustuvien tarkastusten vahvistamisesta ulkorajoilla⁵. Koska kyseisestä tekstistä käytävät neuvottelut vaikuttavat tähän ehdotukseen, olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten voidaan varmistaa synergia näiden kahden ehdotuksen välillä neuvotteluprosessin aikana.

2. SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

Sidosryhmien kuulemisia ja vaikutustenarviointeja käsitellään EES:n perustamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen perusteluissa sekä kyseiseen ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

Yhteenveto

Tärkeimmät ehdotetut muutokset koskevat seuraavia asioita:

⁴ Jos kiertomatkaviisumi vahvistetaan siten kuin esitetään komission ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta (COM(2014) 163 final).

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tietokantojen käyttöön perustuvien tarkastusten vahvistamisesta ulkorajoilla (COM(2015) 670 final).

- EES:n, itsepalvelujärjestelmän, automaattiportin (eGate) ja automaattisen rajatarkastusjärjestelmän määritelmien lisääminen asetukseen (2 artikla);
- kolmansien maiden kansalaiset, joiden tiedot on syötettävä EES:ään, ja poikkeukset tästä säännöstä (6 a artikla);
- sähköisen tallennusvälineen sisältävien matkustusasiakirjojen sirun aitouden tarkastaminen (8 artiklan 2 kohta)⁶;
- kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjan voimassaolon tarkistaminen maahantulon ja maastalähdön yhteydessä asiaa koskevista tietokannoista ja erityisesti Schengenin tietojärjestelmästä, varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevasta Interpolin tietokannasta sekä kansallisista tietokannoista, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista. Jos matkustusasiakirjassa on sirulle tallennettu kasvokuva, tallennetun kasvokuvan tarkistaminen lukuun ottamatta kolmansien maiden kansalaisia, joiden maahantulo tai maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohta ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan i alakohta);
- sähköisen tallennusvälineen sisältävien oleskelulupien sirulle tallennettujen tietojen aitouden sekä oleskelulupien ja pitkäaikaisten viisumien voimassaolon tarkistaminen Schengenin tietojärjestelmästä ja muista asiaa koskevista tietokannoista kolmansien maiden kansalaisten maahantulon yhteydessä (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohta);
- lyhyeen oleskeluun oikeutetun {tai kiertomatkaviisumin perusteella maahan päästetyn} kolmannen maan kansalaisen tunnistaminen ja/tai henkilöllisyyden tarkistaminen EES:n ja tarvittaessa VIS:n avulla maahantulon ja maastalähdön yhteydessä (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii alakohta ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan iv alakohta);
- sen tarkistaminen EES:n tiedoista maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, että kolmannen maan kansalainen ei ole jo ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa, sekä maahantulon yhteydessä sen tarkistaminen EES:n tiedoista, että kolmansien maiden kansalaiset, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, ovat noudattaneet sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii a alakohta, 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan v alakohta ja 8 artiklan 3 kohdan h alakohdan ii alakohta);
- viisumin [tai kiertomatkaviisumin] haltijoiden tapauksessa viisumin [/kiertomatkaviisumin] aitouden, alueellisen ja ajallisen voimassaolon ja statuksen tarkistaminen ja tarvittaessa viisumin haltijan henkilöllisyyden tarkistaminen viisumitietojärjestelmästä (VIS) maahantulon yhteydessä (8 artiklan 3 kohdan b alakohta);
- mahdollisuus käyttää EES:ää tunnistamiseen ulkorajoilla (8 artiklan 3 kohdan i alakohta);
- sallittujen oleskelupäivien enimmäismäärän ilmoittaminen matkustajalle, ottaen huomioon EES:stä saadut tiedot (8 artiklan 9 kohta);

⁶ Jos 8 artiklan 2 kohdan soveltamisala rajoitetaan unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluviin henkilöihin, kuten ehdotuksessa COM(2015) 670 final esitetään, aitoustarkastuksesta olisi säädettävä 8 artiklan 3 kohdassa, ja sitä olisi sovellettava kolmansien maiden kansalaisiin.

- automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö:
 - EU:n, ETA:n tai Sveitsin kansalaiset sekä kolmansien maiden kansalaiset, joilla on oleskelukortti (8 a artikla);
 - kolmansien maiden kansalaiset, joilla on oleskelulupa (8 b artikla);
- itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien käyttö sellaisten henkilöiden tapauksessa, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään (8 c ja 8 d artikla);
- kansalliset helpottamisohjelmat, joita jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön vapaaehtoisesti (8 e artikla);
- velvoite syöttää tiedot EES:ään myös siinä tapauksessa, että rajatarkastuksia lievennetään (9 artiklan 3 kohta);
- menettelyt sen varalta, että tietojen syöttäminen EES:n keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai EES:n keskusjärjestelmä on vikaantunut (9 artiklan 3 a kohta);
- automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien merkit/symbolit (10 artiklan 3 a alakohta);
- lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjojen järjestelmällistä leimaamista maahantulon ja maastalähdön yhteydessä koskevasta velvoitteesta luopuminen. Jos siitä säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoja, joilla on kyseisen jäsenvaltion antama oleskelulupa (11 artikla);
- oletamus sääntöjenvastaisesta oleskelusta, jos EES:ssä ei ole asianmukaisia kirjauksia, sekä mahdollisuus oletamuksen kumoamiseen (12 artikla);
- kuuden kuukauden siirtymäaika EES:n käyttöönoton jälkeen sekä siirtymätoimenpiteitä sellaisia tapauksia varten, joissa kolmannen maan kansalainen, jonka rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään, on tullut jäsenvaltioiden alueelle eikä ole vielä poistunut sieltä ennen EES:n käyttöönottoa (12 a artikla);
- niitä kolmansien maiden kansalaisia koskevien tietojen rekisteröinti EES:ään, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista {tai kiertomatkaviisumin perusteella tapahtuvaa} oleskelua varten (14 artiklan 2 kohta);
- liitteiden III, IV ja V muuttaminen;
- liitteen VIII poistaminen.

Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan b alakohta, koska ehdotukseen sisältyy säännöksiä, jotka koskevat ulkorajan ylittävälle henkilölle tehtäviä rajatarkastuksia.

Ehdotuksella muutetaan henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016 annettua. Kyseinen asetus on kodifioitu toisinto henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 15 päivänä maaliskuuta 2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 562/2006, joka perustui Euroopan yhteisön perustamissopimuksen vastaaviin määräyksiin eli sen 62 artiklan 1 kohtaan ja 2 kohdan a alakohtaan.

Toissijaisuusperiaate

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklassa unioni valtuutetaan kehittämään politiikka, jonka tarkoituksena on ”varmistaa, ettei sisärajoja ylittäviä henkilöitä tarkasteta, heidän kansalaisuudestaan riippumatta” ja ”varmistaa henkilöiden tarkastukset ja tehokas valvonta ulkorajojen ylittämisen yhteydessä”.

Tässä ehdotuksessa pysytään kyseisissä määräyksissä asetetuissa rajoissa. Tämän ehdotuksen tarkoituksena on tehdä Schengenin rajasäännöstöön muutokset, jotka ovat tarpeen EES:n perustamiseksi. Jäsenvaltiot eivät pysty saavuttamaan tätä tavoitetta yksinään, koska Schengenin rajasäännöstö on voimassa oleva unionin säädös, jota ainoastaan unioni itse voi muuttaa.

Suhteellisuusperiaate

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa määrätään, että unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpiteet on toteutettava sellaisessa muodossa, että voidaan taata ehdotuksen tavoitteen toteutuminen ja sen mahdollisimman tehokas täytäntöönpano.

Schengenin rajasäännöston perustaminen vuonna 2006 oli toteutettava asetuksella sen varmistamiseksi, että sitä sovelletaan samalla tavoin kaikissa Schengenin säännöstöä soveltavissa jäsenvaltioissa. Ehdotettu aloite Schengenin rajasäännöston muuttamiseksi on voimassa olevan asetuksen muutos, joten se voidaan toteuttaa ainoastaan asetuksen muodossa. Sisältönsä puolesta tämä aloite rajoittuu voimassa olevan asetuksen ja siihen sisältyvien poliittisten linjausten tarkentamiseen. Ehdotus on tämän vuoksi suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Säätelytavan valinta

Ehdotettu säätelytapa: asetus.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

Perustamissopimukseen liitetyistä pöytäkirjoista ja kolmansien maiden kanssa tehdyistä assosiaatiosopimuksista aiheutuvat seuraukset

Tämä ehdotus liittyy Schengenin säännöstöön, koska se koskee ulkorajojen ylittämistä. Sen vuoksi on otettava huomioon eri pöytäkirjoista ja assosiaatiosopimuksista aiheutuvat seuraukset Tanskalle, Irlannille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle, Islannille ja Norjalle sekä Sveitsille ja Liechtensteinille. Näistä maista kunkin tilannetta kuvaillaan tämän ehdotuksen johdanto-osan 11–16 kappaleessa ja selostetaan tarkemmin EES:n perustamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen perusteluissa.

Yhteenveto Schengenin rajasäännöstöön ehdotetuista muutoksista

2 artikla – Määritelmät

Lisämääritelmät

22 kohta: uuden rajanylitystietojärjestelmän (EES) määritelmä

23 kohta: itsepalvelujärjestelmän määritelmä

24 kohta: automaattiportin määritelmä

25 kohta: automaattisen rajatarkastusjärjestelmän määritelmä

Uusi 6 a artikla kolmansien maiden kansalaisista, joiden tiedot on syötettävä EES:ään

Velvoite rekisteröidä lyhytaikaiseen [tai kiertomatkaviisumiin perustuvaan] oleskeluun Schengen-alueella oikeutetun kolmannen maan kansalaisen tiedot EES:ään lisätään uudessa 6 a artiklassa. Samalla lisätään samanlainen velvoite niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilta on evätty lyhytaikaiseen [tai kiertomatkaviisumiin perustuvaan] oleskeluun perustuva pääsy. Seuraavien henkilöryhmien tapauksessa säädetään poikkeuksista: 1) kolmansien maiden kansalaiset, joilla on oleskelukortti ja jotka ovat joko unionin kansalaisen tai unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, siinäkin tapauksessa, että nämä henkilöt eivät matkusta unionin kansalaisen tai vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan kolmannen maan kansalaisen kanssa tai luokse; 2) Andorran, Monacon ja San Marinon kansalaiset; 3) kolmansien maiden kansalaiset, jotka on vapautettu rajatarkastuksista tai velvoitteesta ylittää ulkoraja ainoastaan rajanylityspaikkojen kautta ja niiden vahvistettuina aukioloaikoina, sekä kolmansien maiden kansalaiset, joihin sovelletaan rajanylityksen helpottamista; 4) paikallisen rajaliikenneluvan haltijat.

8 artikla henkilöiden rajatarkastuksista

Artiklan 2 kohtaan lisätään velvoite tarkistaa voimassa olevien varmenteiden avulla kaikkien sellaisten matkustusasiakirjojen aitous, jotka sisältävät sähköisen tallennusvälineen.

Artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohta koskee rajavartijan velvollisuutta varmistaa maahantulon yhteydessä, että kolmannen maan kansalaisella on matkustusasiakirja, joka on voimassa rajanylityksen osalta ja jonka voimassaoloaika ei ole päättynyt. Erityisesti säädetään matkustusasiakirjan voimassaolon tarkastamisesta asiaa koskevista tietokannoista (erityisesti Schengenin tietojärjestelmästä, varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevasta Interpolin tietokannasta sekä kansallisista tietokannoista, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista). Lisäksi säädetään, että jos kolmannen maan kansalaisella on sähköinen matkustusasiakirja, jossa on sirulle tallennettu

kasvokuva, tämä sirulle tallennettu kasvokuva on tarkastettava. Tekstiin sisältyy poikkeus niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joiden maahantulo on rekisteröitävä EES:ään ja joilla on sähköinen matkustusasiakirja. Tämän henkilöryhmän tapauksessa matkustusasiakirjan sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen olisi tehtävä siinä vaiheessa, kun rekisteröinti EES:ään tehdään tai kun uusi sähköinen passi rekisteröidään EES:ään (esimerkiksi vanhan passin voimassaolon päättymisen vuoksi). Tämän tarkastuksen lisäksi henkilön matkustusasiakirja ja biometriset tiedot on tallennettava EES:ään, ja niitä on käytettävä henkilön tarkastamiseen/tunnistamiseen seuraavien rajanylitysten yhteydessä.

Artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohta koskee sen tarkastamista, että matkustusasiakirjaan on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi tai oleskelulupa. Oleskelulupien osalta säädetään velvoitteesta tarkistaa voimassa olevien varmenteiden avulla sellaisten oleskelulupien aitous, jotka sisältävät sähköisen tallennusvälineen. Lisäksi oleskelulupien tai pitkäaikaiseen oleskeluun oikeuttavien viisumien voimassaolo on tarkistettava Schengenin tietojärjestelmästä ja muista asiaa koskevista tietokannoista.

Uusi 3 kohdan a alakohdan iii alakohta koskee velvoitetta tarkastaa ja/tai tunnistaa ne kolmansien maiden kansalaiset, joiden maahantulo tai pääsyn epääminen on rekisteröitävä EES:ään käyttäen biometrisiä tunnisteita. Tällainen tarkastus ja/tai tunnistus on tehtävä EES:n perustamisasetuksen 21 artiklan mukaisesti. Tästä seuraa, että:

- EES:ään jo rekisteröityjen viisuminhaltijoiden biometriset tiedot tarkistetaan EES:stä tai VIS:stä;
- niiden viisuminhaltijoiden tapauksessa, joita ei ole vielä rekisteröity EES:ään, biometriset tiedot tarkistetaan VIS:stä ja tunnistus tehdään EES:n tiedoista;
- EES:ään jo rekisteröityjen viisumipakosta vapautettujen matkustajien biometriset tiedot tarkistetaan EES:stä tai VIS:stä;
- niiden viisumipakosta vapautettujen matkustajien tapauksessa, joita ei ole vielä rekisteröity EES:ään, tunnistus tehdään EES:n tiedoista ja jos henkilöä ei löydy EES:stä, tarkastus ja tarvittaessa tunnistus tehdään VIS:n tiedoista.

Artiklan 3 kohdan a alakohdan iii a alakohdassa velvoite tarkistaa passin leimoista, ettei Schengen-alueelle tuleva kolmannen maan kansalainen ole vielä ylittänyt sallitun oleskelun enimmäiskestoa, korvataan vaatimuksella tarkistaa asia EES:stä. Koska leimaamisesta luovutaan, EES:stä on tarkastettava myös, onko kolmannen maan kansalainen, jolla on kerta- tai kaksikertaviisumi, noudattanut sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää.

Artiklan 3 kohdan b alakohdassa mainitaan VIS:n käyttö tarkastuksiin ulkorajoilla. Ottaen huomioon EES:n ja VIS:n yhteentoimivuus ja mahdollisuus käyttää automaattisia rajatarkastuslaitteita ulkorajoilla, rajavartijoiden olisi saatava VIS:stä tieto paitsi viisumin (tai kiertomatkaviisumin) aitoudesta myös sen alueellisesta ja ajallisesta voimassaolosta ja statuksesta antamalla osuma / ei osumaa -vastaus. Lisäksi kyseisessä alakohdassa otetaan – EES:ää koskevan ehdotuksen mukaisesti – huomioon se, että viisuminhaltijan henkilöllisyyttä ei järjestelmällisesti tarkasteta VIS:n tiedoista. Joissakin tapauksissa viisuminhaltijan henkilöllisyys tarkastetaan kasvokuvaa käyttäen EES:stä.

Artiklan 3 kohdan g alakohdan i alakohta koskee rajavartijan velvollisuutta varmistaa maastalähdön yhteydessä, että kolmannen maan kansalaisella on matkustusasiakirja, joka on

voimassa rajanylityksen osalta. Erityisesti säädetään matkustusasiakirjan voimassaolon tarkastamisesta asiaa koskevista tietokannoista (ja erityisesti Schengenin tietojärjestelmästä, varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevasta Interpolin tietokannasta sekä kansallisista tietokannoista, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista). Lisäksi säädetään, että jos kolmannen maan kansalaisella on sähköinen matkustusasiakirja, jossa on sirulle tallennettu kasvokuva, tämä sirulle tallennettu kasvokuva on tarkastettava. Tekstiin sisältyy poikkeus niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joiden maahantulo on rekisteröitävä EES:ään ja joilla on sähköinen matkustusasiakirja. Tämän henkilöryhmän tapauksessa matkustusasiakirjan sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen olisi tehtävä siinä vaiheessa, kun rekisteröinti EES:ään tehdään tai kun uusi sähköinen passi rekisteröidään EES:ään (esimerkiksi vanhan passin voimassaolon päättymisen vuoksi). Tämän tarkastuksen lisäksi henkilön matkustusasiakirja ja biometriset tiedot tallennetaan EES:ään, ja niitä on käytettävä henkilön tarkastamiseen/tunnistamiseen seuraavien rajanylitysten yhteydessä.

Uusi 3 kohdan g alakohdan iv alakohta koskee velvoitetta tarkastaa ja/tai tunnistaa ne kolmannen maan kansalaiset, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään käyttäen biometrisiä tunnisteita. Tällainen tarkastus ja/tai tunnistus on tehtävä EES:n perustamisasetuksen 21 artiklan mukaisesti. Sen vuoksi EES:ään jo rekisteröityjen viisuminhaltijoiden biometriset tiedot voidaan tarkistaa EES:stä tai tarvittaessa VIS:stä.

Uudessa 3 kohdan g alakohdan v alakohdassa velvoite tarkistaa passin leimoista, ettei Schengen-alueelta lähtevä kolmannen maan kansalainen ole vielä ylittänyt sallitun oleskelun enimmäiskestoa, korvataan vaatimuksella tarkistaa asia EES:stä.

Artiklasta poistetaan 3 kohdan h alakohdan ii alakohta, jonka mukaan sen tarkastaminen, ettei Schengen-alueelta lähtevä kolmannen maan kansalainen ole ylittänyt sallitun oleskelun enimmäiskestoa, on valinnaista. EES:n myötä tästä tarkastuksesta tulee siis pakollinen.

Artiklan 3 kohdan i alakohtaa mukautetaan siten, että säädetään mahdollisuudesta käyttää VIS:n lisäksi myös EES:ää sellaisten henkilöiden havaitsemiseen, jotka eivät täytä taikka eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon tai siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä.

Uudessa 9 kohdassa säädetään rajavartijoiden velvoitteesta ilmoittaa kolmansien maiden kansalaisille Schengen-alueella sallittujen oleskelupäivien enimmäismäärä EES:n ja tarvittaessa VIS:n perusteella.

Uusi 8 a, 8 b, 8 c ja 8 d artikla eri matkustajaryhmien rajatarkastusten automatisoinnin yhdenmukaistamiseksi

Kyseessä olevia matkustajia koskevat maahantulo- ja maastalähtöedellytykset sinänsä pysyvät ennallaan.

Uusi 8 a ja 8 b artikla eivät ole EES:n käyttöönotosta johtuvia teknisiä muutoksia vaan lisäsäännöksiä, joiden tarkoituksena on helpottaa rajatarkastusmenettelyjä edelleen nykyaikaisen teknologian avulla.

Uusi 8 a artikla automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käytöstä EU:n, ETA:n tai Sveitsin kansalaisten sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelukortti,

Artiklan 1 kohdassa luetellaan henkilöt, joihin artiklaa sovelletaan (unionin kansalaiset, kolmansien maiden kansalaiset, joilla on samat oikeudet vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla, sekä kolmansien maiden kansalaiset, joilla on oleskelukortti ja jotka ovat joko unionin kansalaisen tai sellaisen kolmannen maan kansalaisen perheenjäseniä, jolla on samat oikeudet vapaaseen liikkuvuuteen kuin unionin kansalaisilla).

Artiklan 2 kohdassa luetellaan kumulatiiviset edellytykset, joiden täyttymistä automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö edellyttää. Asianomaisella henkilöllä on erityisesti oltava sähköinen matkustusasiakirja, jonka sirun tietojen aitous on varmistettava. Lisäksi sirulle tallennetusta kasvokuvasta on voitava tarkistaa asiakirjan haltijan henkilöllisyys vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa matkustusasiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan. Unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien oleskelukortin haltijoiden oleskelukortin on oltava sähköinen (voimassa oleva) kortti, jonka sirulla olevien tietojen aitous on voitava tarkistaa. Lisäksi sirulle tallennettu kasvokuva on voitava tarkistaa oleskelukortin haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan.

Artiklan 3 kohdassa säädetään, että maahantulo- ja maastalähtötarkastukset on tehtävä 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Erityisesti säädetään kuitenkin, että kun maahantulon ja maastalähdön rajatarkastus tehdään automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, niihin on järjestelmällisesti sisällyttävä sen varmistaminen – myös asiaa koskevista unionin ja kansallisista tietokannoista ja varsinkin Schengenin tietojärjestelmästä – että rajan ylittävä henkilö ei aiheuta todellista, ajankohtaista ja riittävän vakavaa uhkaa sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, jäsenvaltioiden kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle⁷.

Automaattisten rajatarkastusten tulosten on maahantulon ja maastalähdön yhteydessä oltava rajavartijan saatavilla. Rajavartijan on otettava nämä tulokset huomioon ja joko sallittava maahantulo tai maastalähtö taikka ohjattava henkilö rajavartijan tarkastettavaksi (4 kohta).

Artiklan 5 kohdassa luetellaan edellytykset, joiden täytyessä henkilö on ohjattava rajatarkastajan tarkastettavaksi. Sitä seuraavassa 6 kohdassa kuitenkin säädetään, että automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttävän henkilön rajanylitystä valvova rajavartija voi ohjata henkilön rajavartijan tarkastettavaksi myös muista syistä.

Artiklan 7 kohta sisältää velvoitteen varmistaa järjestelmän käytön valvonta asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.

Uusi 8 b artikla automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käytöstä niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelulupa

⁷ Samanlainen edellytys sisältyy ehdotukseen COM(2015)670/2, ja siitä tulee osa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pakollisia tarkastuksia. Tämä virke voi käydä tarpeettomaksi lopullisen tekstin hyväksymisen jälkeen.

Artiklan 1 kohdassa luetellaan kumulatiiviset edellytykset, jotka kolmansien maiden kansalaisten, joilla on oleskelulupa, on täytettävä voidakseen käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä. Asianomaisella henkilöllä on erityisesti oltava sähköinen matkustusasiakirja, jonka sirun tietojen aitous on varmistettava. Lisäksi sirulle tallennetusta kasvokuvasta on voitava tarkistaa asiakirjan haltijan henkilöllisyys vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa matkustusasiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan. Kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan sirun tiedoista on voitava tarkistaa niiden aitous ja oleskeluluvan haltijan henkilöllisyys.

Artiklan 2 kohdassa luetellaan maahantulon ja maastalähdön yhteydessä tehtävät rajatarkastukset.

Rajatarkastusten tulosten on maahantulon ja maastalähdön yhteydessä oltava rajavartijan saatavilla. Rajavartijan on otettava nämä tulokset huomioon ja joko sallittava maahantulo tai maastalähtö taikka ohjattava henkilö rajavartijan tarkastettavaksi (3 kohta).

Edellytykset henkilön ohjaamiselle rajavartijan tarkastettavaksi luetellaan 4 kohdassa. Sitä seuraavassa 5 kohdassa kuitenkin säädetään, että automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttävän henkilön rajanylitystä valvova rajavartija voi ohjata henkilön rajavartijan tarkastettavaksi myös muista syistä.

Artiklan 6 kohta sisältää velvoitteen varmistaa järjestelmän käytön valvonta asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.

Uusi 8 c artikla itsepalvelujärjestelmien käytöstä tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään

Henkilöille, joiden rajanylitys on kirjattava EES:ään, annetaan uudessa 8 c artiklassa mahdollisuus käyttää itsepalvelujärjestelmiä henkilökohtaisen tiedostonsa tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään.

Uuden artiklan 1 kohdassa luetellaan kumulatiiviset edellytykset, jotka niiden henkilöiden on täytettävä, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään, voidakseen käyttää itsepalvelujärjestelmiä henkilökohtaisen tiedostonsa tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään. Asianomaisella henkilöllä on erityisesti oltava sähköinen matkustusasiakirja, jonka sirun tietojen aitous on varmistettava. Lisäksi matkustusasiakirjaan tallennetusta kasvokuvasta on voitava tarkistaa asiakirjan haltijan henkilöllisyys vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa matkustusasiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan.

Artiklan 2–4 kohdassa kuvaillaan itsepalvelujärjestelmän toimintoja.

Artiklan 5 kohta koskee tapausta, jossa itsepalvelujärjestelmällä tarkistetaan, että henkilöä ei ole rekisteröity EES:ään. Tässä tapauksessa kerätään vaadittavat tiedot ja esirekisteröidään ne EES:ään itsepalvelujärjestelmällä. Henkilö on aina ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi. Tällöin rajavartijan on tarkistettava, että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa henkilön hallussa olevaa asiakirjaa ja että EES:ään rekisteröidyt biometriset tunnistetiedot vastaavat asianomaisen henkilön reaaliaikaisia biometrisiä tunnistetietoja.

Artiklan 6 ja 7 kohta koskee tapausta, jossa itsepalvelujärjestelmällä tarkistetaan, että henkilö on jo rekisteröity EES:ään, mutta hänen henkilökohtainen tiedostonsa on tarpeen päivittää.

Artiklan 8 kohta sisältää velvoitteen varmistaa järjestelmän käytön valvonta asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.

Uusi 8 d artikla itsepalvelujärjestelmien ja/tai automaattiporttien käytöstä niiden kolmansien maiden kansalaisten rajanylitykseen, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään

Henkilöille, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään, annetaan uudessa 8 d artiklassa mahdollisuus käyttää itsepalvelujärjestelmiä rajatarkastustensa suorittamiseen. Lisäksi säädetään mahdollisuudesta käyttää rajanylitykseen automaattiporteja. Tällä kaksivaiheisella lähestymistavalla jäsenvaltiot voivat päättää kyseisen matkustajaryhmän rajanylitysten täydellisestä automatisoinnista (jos itsepalvelujärjestelmän käyttöä seuraa mahdollisuus käyttää automaattiporttia) tai puoliautomatisoinnista (jos automaattiporttia ei ole tarkoitus käyttää, vaan henkilön on aina saatava rajanylitykseen rajavartijan lupa). Niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joita ei ole vielä rekisteröity EES:ään (myös siinäkin tapauksessa, että he käyttävät esirekisteröintiin itsepalvelujärjestelmiä), EES:ään rekisteröinnin suorittaa aina loppuun rajavartija. Sen vuoksi näiden matkustajien osalta tulee kyseeseen ainoastaan puoliautomaticoitu rajanylitys.

Uuden artiklan 1 kohdassa luetellaan kumulatiiviset edellytykset, jotka niiden henkilöiden on täytettävä, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään, voidakseen käyttää itsepalvelujärjestelmiä rajatarkastustensa suorittamiseen. Asianomaisella henkilöllä on erityisesti oltava sähköinen matkustusasiakirja, jonka sirun tietojen aitous on varmistettava. Lisäksi sirulle tallennetusta kasvokuvasta on voitava tarkistaa asiakirjan haltijan henkilöllisyys vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa matkustusasiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan. Henkilön on myös oltava jo rekisteröity tai esirekisteröity EES:ään.

Artiklan 2 kohdassa luetellaan maahantulon ja maastalähdön yhteydessä tehtävät rajatarkastukset.

Rajatarkastusten tulosten on maahantulon ja maastalähdön yhteydessä oltava rajavartijan saatavilla. Rajavartijan on otettava nämä tulokset huomioon ja joko sallittava maahantulo tai maastalähtö taikka ohjattava henkilö rajavartijan tarkastettavaksi (3 kohta).

Artiklan 4 kohdassa luetellaan edellytykset, joiden täytyessä henkilö on ohjattava rajatarkastajan tarkastettavaksi. Sitä seuraavassa 5 kohdassa kuitenkin säädetään, että automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttävän henkilön rajanylitystä valvova rajavartija voi ohjata henkilön rajavartijan tarkastettavaksi myös muista syistä.

Artiklan 6 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat päättää automaattiporttien asentamisesta, ja henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään, voidaan sallia käyttävän niitä. Tämän vuoksi 6 kohdassa säädetään myös automaattiporttien linkittämisestä EES:ään. Jos jäsenvaltio päättää automaattiporttien asentamisesta, se voi joko yhdistää ne itsepalvelujärjestelmään tai jättää ne yhdistämättä. Jos automaattiporteja ei yhdistetä itsepalvelujärjestelmiin, todentaminen ja varsinainen rajanylitys tapahtuvat eri paikoissa. Sen vuoksi 6 kohdassa säädetään myös, että jos näitä kahta järjestelmää ei ole yhdistetty, automaattiportissa on voitava todentaa, että järjestelmää käyttävä henkilö on sama kuin itsepalvelujärjestelmää käyttänyt henkilö. Tällaisen todentamisen suorittamiseksi on käytettävä vähintään yhtä biometristä tunnistetta.

Artiklan 7 kohdassa viitataan tilanteeseen, jossa henkilöllä ei ole sähköistä matkustusasiakirjaa tai jossa matkustusasiakirjan aitoutta taikka sen haltijan henkilöllisyyttä ei voi todentaa. Tässä tapauksessa rajavartija saa tehdä vain ne tarkastukset, joita ei ole voitu tehdä itsepalvelujärjestelmällä, jos hän voi saada käyttöönsä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulokset. Rajavartijan on joka tapauksessa tarkistettava, että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan tarkastettavana olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa.

Artiklan 8 kohta sisältää velvoitteen varmistaa itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien käytön valvonta asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.

Uusi 8 e artikla kansallisista helpottamisohjelmista

Uudessa 8 e artiklassa säädetään, että jäsenvaltio voi perustaa vapaaehtoisen kansallisen ohjelman, joka tarjoaa kolmansien maiden kansalaisille seuraavat kaksi helpotusta näiden ylittäessä tällaisen jäsenvaltion rajan maahantulon yhteydessä:

- lähtöpaikan ja määränpään sekä oleskelun tarkoituksen selvittäminen ja näiden tueksi esitettyjen asiakirjojen tarkastus (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv alakohta);
- riittävän toimeentulon todentaminen (8 artiklan 3 kohdan a alakohdan v alakohta).

Artiklan 2 kohdassa säädetään velvollisuudesta suorittaa ohjelmaan pääsyä hakevien kolmannen maan kansalaisten ennakkotutkinta. Siinä esitetään vähimmäisedellytykset, jotka kolmannen maan kansalaisen on täytettävä voidakseen saada pääsyn kansalliseen ohjelmaan.

Artiklan 4 kohdassa säädetään, että vähintään kaksi tai jäsenvaltiota, jotka ovat perustaneet kansallisen ohjelman, voivat tehdä keskenään sopimuksia, joiden mukaan niiden kansallisiin ohjelmiin hyväksyttyihin henkilöihin voidaan soveltaa muiden kansallisten ohjelmien mukaisia helpotuksia.

9 artikla rajatarkastusten lieventämisestä

Nykyistä tekstiä mukautetaan vastaamaan EES:n perustamista. Siinä korostetaan velvoitetta syöttää matkustajan tiedot EES:ään aina tämän tullessa Schengen-alueelle tai poistuessaa siltä.. Myös tilanteissa, joissa rajatarkastusmenettelyjä lievennetään, on suoritettava rekisteröinti EES:ään.

Uudessa 3 a kohdassa säädetään ratkaisusta siltä varalta, että tietojen syöttäminen EES:n keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai EES:n keskusjärjestelmä on vikaantunut. Tähän sisältyy tietojen tallentaminen yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan, jos se on mahdollista, tai muutoin paikallisesti. Mahdollisuuksien mukaan on varmistettava tietojen hakeminen viisumitietojärjestelmästä viisuminhaltijoiden henkilöllisyyden todentamiseksi.

10 artikla erillisistä kulkuväylistä ja opasteista

Artiklaan lisätään uusi 3 a kohta automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalvelujärjestelmien ja automaattiporttien käyttöönoton huomioon ottamiseksi. Jotta lähestymistapa olisi yhdenmukainen, jäsenvaltioiden on käytettävä liitteessä III olevassa D osassa olevia opasteita.

11 artikla matkustusasiakirjan leimaamisesta

Uudessa 11 artiklassa otetaan huomioon se, että EES:n myötä luovutaan lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjojen leimaamisesta maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, sillä leimaaminen korvataan maahantulon ja maastalähdön sähköisellä kirjaamisella. Näin ollen poistuu velvollisuus leimata järjestelmällisesti lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat maahantulon ja maastalähdön yhteydessä.

Uudessa 11 artiklassa säädetään kuitenkin, että jos asiasta säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjan, joilla on kyseisen jäsenvaltion antama oleskelulupa. Leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV.

12 artikla olettamuksesta oleskelun kestoa koskevien vaatimusten täyttämisestä

Nykyistä tekstiä mukautetaan vastaamaan EES:n perustamista. Nyt voimassa olevassa 12 artiklassa säännellään menettelyjä, joiden mukaisesti maahantulo- tai maastalähtöleiman puuttumiseen perustuva olettamus voidaan kumota. EES:n myötä leimaaminen korvataan sähköisellä kirjaamisella EES:ään.

12 a artikla siirtymäkaudesta ja -toimenpiteistä

- Artiklan 1 kohdassa mainitaan kuuden kuukauden siirtymäaika siitä, kun EES on otettu käyttöön. Siirtymäaikana rajavartioiden on otettava huomioon sekä matkustusasiakirjaan merkityt leimat että EES:ään kirjatut tiedot. Tämä auttaa rajavartiota tarkistamaan, onko sallitun oleskelun enimmäiskesto noudatettu, sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, tarkistamaan, onko sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärä noudatettu. Henkilöt ovat voineet olla jäsenvaltioiden alueella EES:n käyttöönottoa edeltävien 180 päivänä aikana. Siinä tapauksessa heidän matkustusasiakirjassaan olisi oltava tätä koskeva leima, ja sen takia leimat on otettava huomioon edellä mainittuja tarkastuksia tehtäessä.
- Artiklan 2 kohta koskee tapausta, jossa henkilö on tullut jäsenvaltion alueelle ennen EES:n käyttöönottoa eikä ole vielä poistunut sieltä ennen järjestelmän toiminnan alkamista. Tällaisessa tapauksessa henkilön lähtiessä hänen henkilökohtainen tiedostonsa kirjataan EES:ään, ja viimeisimmän maahantulon päivämäärä syötetään maahantulo- tai maastalähtötietueeseen sen täydentämiseksi.

14 artikla pääsyn epäämisestä

Artiklan 2 kohtaan lisätyssä uudessa alakohdassa säädetään, että kolmansien maiden kansalaiset, joilta on evätty lyhytaikaiseen [tai kiertomatkaviisumiin perustuvaan] oleskeluun perustuva pääsy, on rekisteröitävä EES:ään.

Artiklan 3 kohdassa säädetään EES:ään syötettyjen tietojen korjaamisesta, jos muutoksenhaun perusteella todetaan pääsyn epäämisestä tehdyn päätöksen olleen perusteeton.

Liite III – Rajanylityspaikkojen kulkuväylien opasteiden mallit

Liitteen III opasteita täydennetään lisäämällä uudet opasteet, jotka koskevat automaattisia rajatarkastuslaitteita hyödyntävien kulkuväylien käyttöä.

Liite IV – Leimaaminen

Nykyistä tekstiä mukautetaan vastaamaan EES:n perustamista. Uudessa järjestelmässä liite IV koskee ainoastaan seuraavia: 1) leimat, jotka kaikkien jäsenvaltioiden on merkittävä pääsyn epäämisen tapauksissa, 2) jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, leimat, jotka jäsenvaltio voi merkitä maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan, jolla on kyseisen jäsenvaltion myöntämä oleskelulupa.

Liite V oleva A osa– Menettelyt rajalta käännättämiseksi

Nykyistä tekstiä mukautetaan vastaamaan EES:n perustamista:

- Liitteessä olevan A osan 1 kohdan b alakohtaa muutetaan siten, että nyt se koskee niitä henkilöryhmiä, joiden pääsyn epäämistä koskevat tiedot on rekisteröitävä EES:ään. Rajavartijan velvollisuus leimata passiin maahantuloleima säilyy.
- Liitteessä olevan A osan 1 kohdan d alakohtaa muutetaan siten, että nyt se koskee niitä henkilöryhmiä, joiden pääsyn epäämistä koskevia tietoja ei rekisteröidä EES:ään ja joiden osalta passiin vaaditaan maahantuloleima ja pääsyn epäämisen kirjaaminen kansalliseen rekisteriin.

Liite VIII poistetaan

Nämä tiedot kirjataan EES:ään.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta rajanylitystietojärjestelmän käytön osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/399⁸ vahvistetaan jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämistä koskevat edellytykset, perusteet ja yksityiskohtaiset säännöt.
- (2) [Rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun asetuksen (EU) XXX]⁹ tavoitteena on luoda keskitetty järjestelmä Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat lyhytaikaista [tai kiertomatkaviisumiin perustuvaa] oleskelua varten ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (kodifikaatio) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁹ EUVL L ...

- (3) Jotta voidaan suorittaa asetuksen (EU) 2016/399 mukaiset kolmansien maiden kansalaisia koskevat tarkastukset, joihin kuuluu myös kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden tarkastaminen ja/tai henkilön tunnistaminen sekä sen tarkistaminen, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäisaikaa, rajavartijoiden olisi käytettävä kaikkia saatavilla olevia tietoja, EES-järjestelmän tiedot mukaan lukien. Kyseiseen järjestelmään tallennettuja tietoja olisi käytettävä myös sen tarkastamiseen, että kolmansien maiden kansalaiset, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, ovat noudattaneet sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää.
- (4) EES:n täysimääräisen toimivuuden turvaamiseksi maahantulo- ja maastalähtötarkastukset olisi toteutettava ulkorajoilla yhdenmukaisesti.
- (5) EES:n perustaminen edellyttää niiden asetuksessa (EU) 2016/399 säädettyjen menettelyjen mukauttamista, jotka koskevat henkilöiden tarkastamista näiden ylittäessä ulkorajat. EES:n tarkoituksena on erityisesti luopua oleskeluun [tai kiertomatkaviisumiin perustuvaan oleskeluun] oikeutettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjojen leimaamisesta maahantulon ja maastalähdön yhteydessä korvaamalla leimaaminen maahantulon ja maastalähdön sähköisellä kirjaamisella suoraan EES:ään. Matkustusasiakirjan leimaaminen kolmannen maan kansalaisen pääsyn epäämisen tapauksessa kuitenkin pysytetään, sillä se koskee korkeamman riskin matkustajia. Lisäksi EES:n ja viisumitietojärjestelmän (VIS) yhteentoimivuuden toteuttaminen on otettava huomioon rajatarkastusmenettelyissä. EES avaa myös mahdollisuuden uuden teknologian käyttöön lyhytaikaisesti maahan tulevien matkustajien rajanylityksissä.
- (6) EES:n käyttöönottoa seuraavien kuuden kuukauden ajan rajavartijoiden olisi otettava huomioon oleskelut jäsenvaltioiden alueilla maahantuloa tai maastalähtöä edeltävien kuuden kuukauden aikana tarkastamalla EES:ään kirjattujen rajanylitystietojen lisäksi matkustusasiakirjojen leimat. Tämä mahdollistaisi vaadittavien tarkastusten suorittamisen sellaisissa tapauksissa, joissa henkilö olisi tullut lyhyttä oleskelua varten jäsenvaltioiden alueelle EES:n käyttöönottoa edeltävien kuuden kuukauden aikana. Lisäksi on tarpeen antaa erityisiä säännöksiä henkilöistä, jotka ovat tulleet jäsenvaltioiden alueelle eivätkä ole lähteneet sieltä ennen järjestelmän käyttöönottoa. Näissä tapauksissa viimeisin maahantulo olisi kirjattava EES:ään jäsenvaltioiden alueelta poistumisen yhteydessä.
- (7) Koska tilanteet ovat eri jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioiden eri rajanylityspaikoilla erilaisia sen suhteen, kuinka suuri on rajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten määrä, jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, ottavatko ne käyttöön automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalveluautomaattien ja automaattiporttien (eGate) kaltaista teknologiaa ja missä määrin. Jos tällaista teknologiaa käytetään, olisi varmistettava että maahantulo- ja maastalähtötarkastukset suoritetaan yhdenmukaisesti ulkorajoilla ja että asianmukainen turvallisuustaso voidaan varmistaa.
- (8) Lisäksi on tarpeen määritellä rajavartijoiden tehtävät ja asema tällaista teknologiaa käytettäessä. Tässä yhteydessä olisi varmistettava, että automaattisten rajatarkastusten tulokset ovat rajavartijoiden saatavilla, jotta nämä voivat tehdä tarvittavat päätökset. Lisäksi on tarpeen valvoa matkustajien automaattisten rajatarkastusjärjestelmien, itsepalveluautomaattien ja automaattiporttien käyttöä

vilpillisen toiminnan ja käytön ehkäisemiseksi. Tätä valvontaa suorittaessaan rajavartijoiden olisi lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota alaikäisiin ja toteutettava valvonta paikasta, josta he voivat tunnistaa suojelun tarpeessa olevat henkilöt.

- (9) Jäsenvaltioiden olisi myös voitava laatia vapaaehtoisia kansallisia helpottamisohjelmia, jotta ennakkotutkinnan läpäisseet kolmansien maiden kansalaiset voisivat saada maahantulon yhteydessä vapautuksia perusteellisista tarkastuksista. Tällaisia kansallisia helpottamisohjelmia käytettäessä olisi varmistettava, että ne on laadittu yhdenmukaisesti ja että asianmukainen turvallisuustaso on varmistettu.
- (10) Tämä asetus ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹⁰ soveltamista.
- (11) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on asetuksen (EU) 2016/399 nykyisten sääntöjen muuttaminen, vaan se voidaan saavuttaa ainoastaan unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (12) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (13) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY¹¹ mukaisesti. Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.
- (14) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY¹² mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

¹¹ Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

¹² Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (15) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹³ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY¹⁴ 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (16) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä allekirjoitetussa sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹⁵ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY¹⁶ 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY¹⁷ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (17) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen¹⁸ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY¹⁹ 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU²⁰ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (18) Sen vuoksi asetusta (EU) 2016/399 olisi muutettava,

¹³ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

¹⁴ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

¹⁵ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁶ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

¹⁷ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

¹⁸ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

¹⁹ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

²⁰ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU) 2016/399 seuraavasti:

1) Lisätään 2 artiklaan 22, 23, 24 ja 25 kohta seuraavasti:

”22) ’rajanylitystietojärjestelmällä (EES)’ [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmannen maan kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o XXX] mukaisesti perustettua järjestelmää;

23) ’itsepalvelujärjestelmällä’ automatisoitua järjestelmää, joka suorittaa kaikki henkilöön sovellettavat rajatarkastukset tai jotkin niistä;

24) ’automaattiportilla’ (eGate) sähköisesti toimivaa infrastruktuuria, jossa tosiasiallinen ulkorajan ylitys tapahtuu;

25) ’automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä’ järjestelmää, joka mahdollistaa automatisoidun rajanylityksen ja joka koostuu itsepalvelujärjestelmästä ja automaattiportista.”

2) Lisätään 6 a artikla seuraavasti:

”6 a artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joiden tiedot on syötettävä EES:ään

1. Tiedot seuraavien henkilöryhmien maahantulosta ja maastalähdöstä on syötettävä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14, 15, 17 ja 18 artiklan mukaisesti:

- a) 6 artiklan 1 kohdan nojalla lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutetut [tai kiertomatkaviisumin perusteella oleskeluun oikeutetut] kolmansien maiden kansalaiset;
- b) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla ei ole kyseisen direktiivin mukaista oleskelukorttia;
- c) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten perheenjäseniä ja joilla ei ole direktiivin 2004/38/EY mukaista oleskelukorttia.

2. Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty tämän asetuksen 14 artiklan mukaisesti pääsy lyhytaikaista oleskelua varten tai kiertomatkaviisumin perusteella, on syötettävä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 16 artiklan mukaisesti.

3. Seuraavien henkilöryhmien tietoja ei syötetä EES:ään:

- a) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla on kyseisen direktiivin mukainen oleskelukortti;
- b) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien sellaisten kolmansien maiden kansalaisten perheenjäseniä, joilla on direktiivin 2004/38/EY mukainen oleskelukortti;
- c) Andorran, Monacon ja San Marinon kansalaiset;
- d) henkilöt tai henkilöryhmät, jotka on vapautettu rajatarkastuksista tai joita koskee rajanylityksen helpottaminen;
 - i) valtionpäämiehet ja heidän valtuuskuntansa jäsenet liitteessä VII olevan 1 kohdan mukaisesti;
 - ii) ilma-alusten ohjaajat ja muut miehistön jäsenet liitteessä VII olevan 2 kohdan mukaisesti;
 - iii) merimiehet liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti;
 - iv) rajatyöntekijät liitteessä VII olevan 5 kohdan mukaisesti;
 - v) pelastuspalvelujen, poliisin ja palolaitoksen hätätehtävissä toimivat työntekijät ja rajavartijat liitteessä VII olevan 7 kohdan mukaisesti;
 - vi) offshore-työntekijät liitteessä VII olevan 8 kohdan mukaisesti;
 - vii) risteilyalusten miehistön jäsenet ja matkustajat liitteessä VI olevan 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3 kohdan mukaisesti;
 - viii) huviveneessä olevat henkilöt, joihin ei kohdisteta rajatarkastuksia liitteessä VI olevan 3.2.4, 3.2.5 ja 3.2.6 kohdan mukaisesti;
- e) henkilöt, jotka on 5 artiklan 2 kohdan nojalla vapautettu velvoitteesta ylittää ulkorajat vain rajanylityspaikkojen kautta ja niiden vahvistettuina aukioloaikoina;
- f) henkilöt, joilla on rajanylitykseen voimassa oleva paikallinen rajaliikennelupa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1931/2006 mukaisesti.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettujen perheenjäsenten tietoja ei syötetä EES:ään, vaikka nämä eivät matkustaisi asianomaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvan unionin kansalaisen tai kolmannen maan kansalaisen kanssa tai luokse.”

3) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan virke seuraavasti:

”Jos matkustusasiakirja sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), sirulle tallennettujen tietojen aitous on vahvistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua, ellei tämä ole teknisten syiden tai kolmannen maan myöntämän

matkustusasiakirjan tapauksessa voimassa olevien varmenteiden puuttumisen vuoksi mahdotonta.”

b) Muutetaan 3 kohta seuraavasti:

i) Korvataan a alakohdan i, ii ja iii alakohta seuraavasti:

”i) tarkastetaan kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys ja kansalaisuus sekä matkustusasiakirjan voimassaolo ja aitous asiaa koskevista tietokannoista ja varsinkin seuraavista:

1) Schengenin tietojärjestelmä

2) Interpolin tietokanta varastetuista ja kadonneista matkustusasiakirjoista

3) kansalliset tietokannat, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista.

Tähän tarkastukseen on sisällyttävä matkustusasiakirjan perusteellinen tutkiminen väärentämiseen tai väärennökseen viittaavien merkkien etsimiseksi.

Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka on laillisesti ja teknisesti saatavilla, tarkastukseen on sisällyttävä sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla sitä sähköisesti kyseisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joiden maahantulo on rekisteröitävä EES:ään.

ii) tarkastetaan, että matkustusasiakirjaan on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi tai oleskelulupa.

Jos oleskelulupa sisältää sähköisen tallennusvälineen (sirun), sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua, ellei se ole teknisistä syistä mahdotonta. Perusteellisiin maahantulotarkastuksiin on sisällyttävä myös oleskeluluvan tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisumin voimassaolon järjestelmällinen tarkastaminen hakemalla Schengenin tietojärjestelmästä (SIS) ja muista asiaa koskevista tietokannoista tietoja ainoastaan varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä asiakirjoista.^[21];

iii) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epäminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, henkilöllisyys on tarkastettava ja henkilö on tarvittaessa tunnistettava [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.”

ii) Lisätään a alakohdan iii alakohdan jälkeen iii a alakohta seuraavasti:

”iii a) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maahantulo tai maahantulon epäminen on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen ei ole jo saavuttanut tai ylittänyt jäsenvaltioiden

²¹ Näitä kohtia voi olla tarpeen mukauttaa, kun ehdotus COM(2015)670/2 on hyväksytty.

alueella sallitun oleskelun enimmäiskesto, ja niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on kerta- tai kaksikertaviisumi, varmistettava heidän noudattaneen sallittujen maahantulokertojen enimmäismäärää, käyttämällä EES:n tietoja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan mukaisesti.”

iii) Korvataan b alakohta seuraavasti:

”b) jos kolmannen maan kansalaisella on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi [tai kiertomatkaviisumi], perusteellisiin maahantulotarkastuksiin on sisällyttävä myös viisumin aitouden, alueellisen ja ajallisen voimassaolon ja statuksen sekä tarvittaessa viisuminhaltijan henkilöllisyyden tarkistaminen viisumitietojärjestelmästä (VIS) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008²² 18 artiklan mukaisesti.”

iv) Korvataan g alakohdan i alakohta seuraavasti:

”sen tarkastaminen, että kolmannen maan kansalaisella on rajanylitykseen oikeuttava asiakirja ja että asiakirjaan on tarvittaessa liitetty vaadittu viisumi tai oleskelulupa. Asiakirjan tarkastamiseen on sisällyttävä tietojen tarkistaminen asiaa koskevista tietokannoista ja erityisesti Schengenin tietojärjestelmästä, varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevasta Interpolin tietokannasta sekä kansallisista tietokannoista, joissa on tietoa varastetuista, kavalletuista, kadonneista ja mitätöidyistä matkustusasiakirjoista²³. Jos matkustusasiakirjassa on sähköiselle tallennusvälineelle (sirulle) tallennettu kasvokuva, joka on laillisesti ja teknisesti saatavilla, tarkastukseen on sisällyttävä sirulle tallennetun kasvokuvan tarkastaminen vertaamalla sitä sähköisesti kyseisen kolmannen maan kansalaisen reaaliaikaiseen kasvokuvaan; tämä ei kuitenkaan koske kolmansien maiden kansalaisia, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään.”

v) Lisätään g alakohtaan iv ja v alakohta seuraavasti:

”iv) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, henkilöllisyys on tarkastettava ja tarvittaessa on suoritettava tunnistus [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

v) niiden henkilöiden tapauksessa, joiden maastalähtö on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, on varmistettava, että kolmannen maan kansalainen ei ole ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskesto, käyttämällä EES:n tietoja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan mukaisesti.”

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus).

²³ Tämä edellytys sisältyy Schengenin rajasäännösten 7 artiklan muuttamista koskevaan ehdotukseen (COM(2015)670/2), ja siitä tulee osa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pakollisia tarkastuksia. Tätä virkettä voi olla tarpeen mukauttaa lopullisen tekstin hyväksymisen jälkeen.

vi) Poistetaan h alakohdan ii alakohta;

vii) Korvataan i alakohta seuraavasti:

”d) jotta voidaan tunnistaa henkilöt, jotka mahdollisesti eivät täytä tai eivät enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tulon taikka siellä oleskelun tai asumisen edellytyksiä, voidaan tutustua VIS-järjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti ja EES:n tietoihin [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti.”

viii) Lisätään 9 kohta seuraavasti:

”9. Rajavartijan on ilmoitettava kolmannen maan kansalaiselle sallitun lyhytaikaisen oleskelun päivien enimmäismäärä, ottaen huomioon EES:stä saadut tiedot, joissa on mainittava sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on viisumi, 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun viisumin oikeuttamien maahantulokertojen lukumäärä ja oleskelun kesto.”

4) Lisätään 8 a artikla seuraavasti:

”8 a artikla

Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö EU:n, ETA:n tai Sveitsin kansalaisten sekä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelukortti

1. Seuraavien henkilöryhmien voidaan antaa käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, jos 2 kohdassa luetellut edellytykset täyttyvät:

- a) perussopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut unionin kansalaiset;
- b) kolmansien maiden kansalaiset, joilla yhtäältä unionin ja sen jäsenvaltioiden ja toisaalta kyseisten kolmansien maiden välillä tehtyjen sopimusten perusteella on unionin kansalaisten kanssa yhtäläiset oikeudet vapaaseen liikkuvuuteen;
- c) direktiivin 2004/38/EY soveltamisalaan kuuluvat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä ja joilla on kyseisessä direktiivissä tarkoitettu oleskelukortti;
- d) kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat sellaisten unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten perheenjäseniä, joilla on direktiivissä 2004/38/EY tarkoitettu oleskelukortti.

2. Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttäminen edellyttää seuraavien kumulatiivisten edellytysten täyttymistä:

- a) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- b) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella

järjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan;

- c) lisäksi unionin oikeuden mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten, joilla on voimassa oleva oleskelukortti, on täytettävä seuraavat edellytykset:

i) rajanylitystä varten esitettävässä oleskelukortissa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;

ii) rajanylitystä varten esitettävässä oleskelukortissa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella järjestelmällä oleskeluluvan tai oleskelukortin haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan.

3. Jos tämän artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, 8 artiklan 2 kohdassa säädetyt maahantulon ja maastalähdön rajatarkastukset sekä itse rajanylitys voidaan tehdä käyttäen automaattista rajatarkastusjärjestelmää. Kun maahantulon ja maastalähdön rajatarkastus tehdään automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, siihen on järjestelmällisesti sisällyttävä sen varmistaminen – myös asiaa koskevista unionin ja kansallisista tietokannoista ja varsinkin Schengenin tietojärjestelmästä – että tarkastettava henkilö ei aiheuta todellista, ajankohtaista ja riittävän vakavaa uhkaa sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, jäsenvaltioiden kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle²⁴].

4. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. Rajatarkastusten tulosten perusteella rajavartija sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan jatkotarkastettavaksi.

5. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:

- a) jos jokin 2 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;
- b) jos 8 artiklan 2 kohdassa säädettyjen maahantulo- tai maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilö aiheuttaa todellisen, ajankohtaisen ja riittävän vakavan uhan sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, jäsenvaltioiden kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;
- c) jos esiintyy epäilyksiä.

6. Rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajatarkastajan tarkastettaviksi myös muista syistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan säännösten soveltamista.

²⁴

Samanlainen edellytys sisältyy Schengenin rajasäännösten 7 artiklan (kodifikaation jälkeen nykyisin 8 artikla) muuttamista koskevaan ehdotukseen (COM(2015)670/2), ja siitä tulee osa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin kuuluvien henkilöiden pakollisia tarkastuksia. Tämä virke voi käydä tarpeettomaksi lopullisen tekstin hyväksymisen jälkeen.

7. Automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartija tarkkailee käyttäjiä järjestelmän asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.”

5) Lisätään 8 b artikla seuraavasti:

”8 b artikla

Automaattisten rajatarkastusjärjestelmien käyttö niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joilla on oleskelulupa

1. Kolmansien maiden kansalaisilla, joilla on oleskelulupa, voi olla mahdollisuus käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:

- a) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- b) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava laillisesti ja teknisesti tarkistaa automaattisella järjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa asiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan;
- c) rajanylitystä varten esitettävässä oleskeluluvassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- d) rajanylitystä varten esitettävässä oleskeluluvassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava teknisesti tarkistaa automaattisella järjestelmällä oleskeluluvan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa reaaliaikaiseen kasvokuvaan.

2. Jos 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät, sovellettavat maahantulon ja maastalähdön rajatarkastukset sekä itse rajanylitys voidaan tehdä käyttäen automaattista rajatarkastusjärjestelmää. Erityisesti sovelletaan seuraavia:

- a) kolmansien maiden kansalaisille, joilla on oleskelulupa, on maahantulon yhteydessä tehtävä 8 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan i, ii, iv ja vi alakohdassa tarkoitetut rajatarkastukset;
- b) kolmansien maiden kansalaisille, joilla on oleskelulupa, on maastalähdön yhteydessä tehtävä 8 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitetut rajatarkastukset.

3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. Rajatarkastusten tulosten perusteella rajavartija sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan tarkastettavaksi.

4. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:

- a) jos yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;

- b) jos 2 kohdassa säädettyjen maahantulo- tai maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilön katsotaan olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, minkä tahansa jäsenvaltion kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;
- c) jos 2 kohdassa säädetty maahantulo- tai maastalähtötarkastukset osoittavat, että yksi tai useampi maahantulon tai maastalähdön edellytyksistä ei täyty;
- d) jos esiintyy epäilyksiä.

5. Rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata automaattista rajatarkastusjärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajatarkastajan tarkastettaviksi myös muista syistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan säännösten soveltamista.

6. Automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartija tarkkailee käyttäjiä järjestelmän asiattoman, vilpillisen tai poikkeavan käytön havaitsemiseksi.”

6) Lisätään 8 c artikla seuraavasti:

”8 c artikla

Itsepalvelujärjestelmien käyttö tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään

1. Henkilöt, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, voivat käyttää itsepalvelujärjestelmiä henkilökohtaisen tiedostonsa tietojen esirekisteröimiseksi EES:ään, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:

- a) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- b) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava laillisesti ja teknisesti tarkistaa automaattisella järjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa asiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tarkistettava, onko henkilöstä aikaisempi kirjaus EES:ssä, sekä kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyys [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. [Rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti itsepalvelujärjestelmän on tehtävä tunnistus [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti seuraavissa tilanteissa:

- a) edellä olevassa 2 kohdassa tarkoitettussa tarkistuksessa ilmenee, että kolmannen maan kansalaisen tietoja ei ole EES:ssä;
- b) kolmannen maan kansalaisen tietojen tarkistaminen epäonnistuu;

- c) kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyydestä on epäilyksiä.

Lisäksi sovelletaan [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti seuraavia säännöksiä, jos tehdään tunnistus EES:ssä:

- a) jos asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla tiedoilla tehdyt haut viisumitietojärjestelmään (VIS) osoittavat sellaisen kolmannen maan kansalaisen tapauksessa, johon sovelletaan ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, että henkilö on kirjattu VIS-järjestelmään, sormenjäljet on tarkistettava VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti; Jos henkilön tietojen tarkistaminen tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti epäonnistui, rajaviranomaisilla on oltava pääsy VIS-järjestelmän tietoihin tunnistamista varten asetuksen (EY) N:o 767/2008 20 artiklan mukaisesti;
- b) niiden kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa, joihin ei sovelleta ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa ja joiden tietoja ei ole [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 25 artiklan mukaisesti tehdyssä tunnistuksessa löydetty EES:stä, asia on tarkistettava VIS:stä asetuksen (EY) N:o 767/2008 19 a artiklan mukaisesti.

4. Jos henkilön tietoja ei ole kirjattu EES:ään 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) kolmansien maiden kansalaiset, joihin sovelletaan ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, esirekisteröivät itsepalvelujärjestelmällä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot ja kolmansien maiden kansalaiset, joihin ei sovelleta ulkorajojen ylittämiseksi viisumipakkoa, esirekisteröivät itsepalvelujärjestelmällä EES:ään [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 15 artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot;
- b) sen jälkeen henkilö on ohjattava tarkastettavaksi rajavartijalle, jonka on:
- a) siinä tapauksessa, että kaikkia vaadittavia tietoja ei ole voitu kerätä itsepalveluautomaatilla, esirekisteröitävä kyseiset tiedot;
- b) tarkistettava:
- a) että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan tarkastettavana olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa;
- b) että kyseisen henkilön reaaliaikainen kasvokuva vastaa itsepalvelujärjestelmään tallentunutta kasvokuvaa;
- c) ja niiden henkilöiden tapauksessa, joilla ei ole asetuksen (EY) N:o 539/2001 mukaisesti vaadittua viisumia, että henkilöltä otetut sormenjäljet vastaavat itsepalvelujärjestelmällä otettuja sormenjälkiä;
- c) jos päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä on tehty, vahvistettava EES:ssä oleva henkilökohtainen tiedosto ja syötettävä [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 2

kohdassa, 16 artiklan 1 kohdassa tai 16 artiklan 3 kohdassa säädetyt tiedot.

5. Jos 2, 3 ja 4 kohdan mukaisista toimista seuraa henkilön tietojen kirjaaminen EES:ään, itsepalvelujärjestelmän on tarkistettava, onko yhtä tai useampaa [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 1 kohdassa tai 15 artiklan 1 kohdassa luetelluista tiedoista tarpeen ajantasaistaa. Lisäksi jos käy ilmi, että henkilön tiedot on kirjattu EES:ään, mutta kolmannen maan kansalainen aikoo ylittää asetuksen (EY) N:o 767/2008 soveltamisalaan kuuluvan jäsenvaltion ulkorajan ensimmäisen kerran henkilökohtaisen tiedostonsa luomisen jälkeen, tiedot on tarkistettava VIS:stä [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

6. Jos 5 kohtaa noudattaen todennetaan, että henkilöllä on EES:ään kirjattuna aikaisempi tiedosto, mutta hänen henkilökohtaista tiedostoaan on tarpeen ajantasaistaa, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) henkilö esirekisteröi ajantasaistetut tiedot itsepalvelujärjestelmällä EES:ään;
- b) sen jälkeen henkilö ohjataan rajavartijan tarkastettavaksi. Rajavartijan on tarkistettava itsepalvelujärjestelmällä esirekisteröidyn ajantasaistuksen oikeellisuus sekä siinä tapauksessa, että on tehty päätös maahantulon sallimisesta tai epäämisestä, ajantasaistettava henkilökohtainen tiedosto [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

7. Itsepalvelujärjestelmiä on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartijan tehtävänä on valvoa, ettei järjestelmää käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti.”

7) Lisätään 8 d artikla seuraavasti:

”8 d artikla

Itsepalvelujärjestelmien ja/tai automaattiporttien käyttäminen niiden kolmansien maiden

kansalaisten rajanylitykseen, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään

1. Henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan mukaisesti, voidaan antaa käyttää itsepalvelujärjestelmiä rajatarkastustensa suorittamiseen, jos seuraavat kumulatiiviset edellytykset täyttyvät:

- a) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sähköinen tallennusväline (siru), ja sirulle tallennettujen tietojen aitous on varmistettava käyttäen täydellistä voimassa olevaa varmenneketjua;
- b) rajanylitystä varten esitettävässä matkustusasiakirjassa on oltava sirulle tallennettu kasvokuva, joka on voitava laillisesti ja teknisesti tarkistaa automaattisella järjestelmällä matkustusasiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi vertaamalla sirulle tallennettua kasvokuvaa asiakirjan haltijan reaaliaikaiseen kasvokuvaan;
- c) henkilö on jo rekisteröity tai esirekisteröity EES:ään.

2. Jos 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät, 8 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan a ja b alakohdassa tai 8 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdan g ja h alakohdassa säädetty maahantulo- ja maastalähtötarkastukset voidaan suorittaa itsepalvelujärjestelmällä. Jos maastalähdön rajatarkastukset tehdään automaattisella rajatarkastusjärjestelmällä, niihin on sisällyttävä 8 artiklan 3 kohdan h alakohdassa säädetty tarkastukset.

3. Maahantulon ja maastalähdön yhteydessä itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulosten on oltava rajavartijan käytettävissä. Rajatarkastusten tulosten perusteella rajavartija sallii maahantulon tai maastalähdön taikka ohjaa henkilön rajavartijan tarkastettavaksi.

4. Henkilö on ohjattava rajavartijan tarkastettavaksi seuraavissa tapauksissa:

- a) jos yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista edellytyksistä ei täyty;
- b) jos 2 kohdan mukaiset maahantulo- ja maastalähtötarkastukset osoittavat, että yksi tai useampi maahantulon tai maastalähdön edellytyksistä ei täyty;
- c) jos 2 kohdan mukaisten maahantulo- ja maastalähtötarkastusten tulokset kyseenalaistavat kyseisen henkilön henkilöllisyyden tai osoittavat, että henkilön katsotaan olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, minkä tahansa jäsenvaltion kansainvälisille suhteille tai kansanterveydelle;
- d) jos esiintyy epäilyksiä;
- e) jos automaattiportteja ei ole saatavilla.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettujen tilanteiden lisäksi rajanylitystä valvova rajavartija voi päättää ohjata itsepalvelujärjestelmää käyttäviä henkilöitä rajatarkastajan tarkastettaviksi myös muista syistä.

6. Henkilöiden, joiden rajanylitys on rekisteröitävä EES:ään 6 a artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka käyttävät itsepalvelujärjestelmää rajatarkastustensa tekemiseen, voidaan sallia käyttää automaattiporttia. Jos käytetään automaattiporttia, maahantulo-/maastalähtötietueen vastaava kirjaaminen ja linkitys asianomaiseen henkilökohtaiseen tiedostoon [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 13 artiklan mukaisesti on tehtävä silloin, kun suoritetaan rajanylitys automaattiportin kautta. Jos automaattiporttia ei ole yhdistetty itsepalvelujärjestelmään, käyttäjän henkilöllisyys on todennettava automaattiportissa siten, että voidaan varmistaa automaattiporttia käyttävän henkilön olevan sama kuin itsepalvelujärjestelmää käyttänyt henkilö. Todentaminen on tehtävä käyttäen vähintään yhtä biometristä tunnistetta.

7. Jos 8 d artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tai kummassakin luetellut edellytykset eivät täyty, osa 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan ja 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaisista maahantulon ja maastalähdön rajatarkastuksista voidaan tehdä itsepalvelujärjestelmällä. Jos rajatarkastaja voi teknisesti ja laillisesti hakea itsepalvelujärjestelmällä tehtyjen rajatarkastusten tulokset, ja ne osoittavat tarkastusten lopputulokset positiivisiksi, rajavartija saa tehdä ainoastaan ne 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan sekä 8 artiklan 3 kohdan g ja h alakohdan mukaiset tarkastukset, joita ei ole voitu tehdä itsepalvelujärjestelmällä. Lisäksi rajavartijan on tarkistettava, että itsepalvelujärjestelmässä käytetty matkustusasiakirja vastaa rajavartijan tarkastettavana olevan henkilön hallussa olevaa asiakirjaa.

8. Itsepalvelujärjestelmiä ja automaattiportteja on käytettävä rajavartijan valvonnassa siten, että rajavartijan tehtävänä on valvoa, ettei itsepalvelujärjestelmää tai automaattiporttia tai molempia käytetä asiattomasti, vilpillisesti tai poikkeavasti.”

8) Lisätään 8 e artikla seuraavasti:

”8 e artikla

Kansalliset helpottamisohjelmat

1. Kukin jäsenvaltio voi perustaa vapaaehtoisen ohjelman mahdollistaakseen sen, että 2 artiklan 6 kohdassa määriteltyihin kolmansien maiden kansalaisiin tai tietyn kolmannen maan kansalaisiin, joilla ei ole vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeutta, voidaan soveltaa tämän artiklan 2 kohdan mukaisia helpotuksia jäsenvaltion ulkorajan ylityksen yhteydessä.

2. Poiketen siitä, mitä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetään, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ohjelmaan hyväksytyjen kolmansien maiden kansalaisten perusteelliseen maahantulotarkastukseen ei saa sisältyä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iv ja v alakohdassa tarkoitettujen seikkojen tutkimista tällaisen jäsenvaltion ulkorajan ylityksen yhteydessä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) jäsenvaltio suorittaa ohjelmaan pääsyä hakevien kolmansien maiden kansalaisten ennakkotutkinnan;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen ennakkotutkinnan suorittavat asetuksen (EY) N:o 767/2008 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut viisumi- tai rajaviranomaiset tai viranomaiset, joille on kansallisen lainsäädännön mukaisesti annettu tehtäväksi tarkastaa henkilöitä ulkorajojen ylityspaikoissa tämän asetuksen mukaisesti;
- c) edellä b alakohdassa tarkoitettujen viranomaiset saavat antaa pääsyn ohjelmaan vain, jos seuraavat vähimmäisedellytykset täyttyvät:
 - i) hakija täyttää tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt maahantulon edellytykset;
 - ii) hakijan esittämä matkustusasiakirja, viisumi ja/tai oleskelulupa on voimassa eikä ole väärä, väärennetty tai muunnettu;
 - iii) hakija todistaa tarpeen tai perustelee aikomuksensa matkustaa usein tai säännöllisesti;
 - iv) hakija osoittaa rehellisyyttä ja luotettavuutta ja tarvittaessa osoittaa erityisesti, että aikaisempia alueellisen voimassaolon suhteen rajoitettuja viisumeita on käytetty lainmukaisesti, todistaa taloudellisen tilanteensa lähtömaassa sekä vilpittömän aikomuksensa poistua jäsenvaltioiden alueelta silloin, kun on määrää. [Rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 23 artiklan mukaisesti tämän artiklan b alakohdassa tarkoitetuilla viranomaisilla on oltava pääsy tutkimaan EES:n tiedoista, että hakija ei ole aikaisemmin ylittänyt jäsenvaltioiden alueella sallitun oleskelun enimmäiskestoa;

- v) hakija esittää tiedot suunniteltujen oleskelujen tarkoituksesta ja olosuhteista;
 - vi) hakijalla on riittävä toimeentulo sekä aiottujen oleskelujen ajaksi että lähtö- tai asuinmaahan palaamiseksi tai hakijalla on mahdollisuus hankkia tällainen toimeentulo laillisesti;
 - vii) hakijasta ei ole tehty ilmoitusta Schengenin tietojärjestelmään (SIS);
 - viii) hakijan ei katsota voivan vaarantaa minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, sisäistä turvallisuutta, kansanterveyttä eikä kansainvälisiä suhteita eikä häntä etenkin ole jäsenvaltioiden kansallisissa tietokannoissa samoin perustein määrätty maahantulokieltoon;
- d) pääsy ohjelmaan myönnetään enintään vuodeksi;
 - e) jäsenvaltion on arvioitava vuosittain uudelleen kunkin ohjelmaan hyväksytyn kolmannen maan kansalaisen tilanne sen varmistamiseksi, että hakija täyttää ajantasaistettujen tietojen perusteella edelleen 8 e artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetty edellytykset;
 - f) 8 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaisiin perusteellisiin maahantulo- ja maastalähtötarkastuksiin on sisällyttävä ohjelmaan hyväksytyn kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden sekä sen tarkistaminen että asianomaisella kolmannella maalla on voimassa oleva pääsy ohjelmaan;
 - g) b alakohdassa tarkoitettujen viranomaisten on viipymättä peruutettava kolmannen maan kansalaiselle myönnetty pääsy ohjelmaan:
 - i) jos käy ilmi, että ohjelmaan pääsyn myöntämistä koskevat edellytykset eivät ole täyttyneet;
 - ii) jos käy ilmi, että ohjelmaan pääsyn myöntämistä koskevat edellytykset eivät enää täyty.

Tarkistettaessa, että hakija täyttää a, b ja c alakohdassa säädetty edellytykset, erityistä huomiota on kiinnitettävä sen arvioimiseen, aiheutuuko hakijasta laittoman maahanmuuton riski tai vaara jäsenvaltio(ide)n turvallisuudelle ja aikooko hakija poistua jäsenvaltio(ide)n alueelta sallitun oleskeluajan aikana.

Toimeentuloon tarvittavat varat arvioidaan suunnitellun oleskelun tai suunniteltujen oleskelujen keston ja tarkoituksen tai tarkoitusten mukaan jäsenvaltioiden 39 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti asettamien ohjeellisten määrien perusteella soveltamalla asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden edullisessa majoituksessa tapahtuvan ylläpidon keskihintoja. Ylläpito- tai majoitussitoumusta tai kumpaakin koskeva selvitys voi myös olla osoituksena riittävästä toimeentulosta.

Hakemuksen tutkinta perustuu erityisesti esitettyjen asiakirjojen aitouteen ja luotettavuuteen sekä hakijan antamien ilmoitusten totuudenmukaisuuteen ja luotettavuuteen. Jos hakemuksen tutkimisesta vastaavalla jäsenvaltiolla on vähänkään hakijaan, hänen ilmoituksiinsa tai hakemuksen liitteisiin liittyviä

epäilyksiä, se voi kuulla muita jäsenvaltioita ennen kuin hakemuksesta tehdään päätös.

4. Vähintään jäsenvaltiota, jotka ovat perustaneet omat kansalliset ohjelmansa tämän artiklan mukaisesti, voivat tehdä keskenään sopimuksen varmistaakseen, että niiden kansallisiin ohjelmiin oikeutetut voivat päästä osallisiksi toisen kansallisen ohjelman tai toisten kansallisten ohjelmien mukaisista helpotuksista. Jäljennös tällaisesta sopimuksesta on toimitettava komissiolle kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä.

5. Komissio toimittaa ennen tämän artiklan kolmannen soveltamisvuoden loppua Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvion sen täytäntöönpanosta. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi tämän arvion perusteella kehottaa komissiota ehdottamaan unionin ohjelman perustamista usein matkustaville ja ennakkotutkinnan läpäisseille kolmansien maiden kansalaisille.”

9) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Silloinkin kun rajatarkastuksia lievennetään, rajavartijan on syötettävä tiedot EES:ään 6 a artiklan mukaisesti. Jos tietoja ei voida syöttää sähköisesti, ne on syötettävä manuaalisesti.”

b) Lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a. Jos tietojen syöttäminen EES:n keskusjärjestelmään on teknisesti mahdotonta tai jos EES:n keskusjärjestelmä on vikaantunut, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

i) poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 6 a artiklassa säädetään, [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14, 15, 16, 17 ja 18 artiklassa tarkoitetut tiedot on tallennettava väliaikaisesti [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 6 artiklassa määriteltyyn yhdenmukaiseen kansalliseen rajapintaan. Jos tämä ei ole mahdollista, tiedot on väliaikaisesti tallennettava paikallisesti. Kummassakin tapauksessa tiedot on syötettävä EES:n keskusjärjestelmään heti, kun tekninen ongelma tai vika on korjattu. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sekä otettava käyttöön tarvittava infrastruktuuri, laitteet ja resurssit sen varmistamiseksi, että tällainen väliaikainen paikallinen tallentaminen voidaan toteuttaa kaikkina aikoina ja kaikissa rajanylityspaikoissa;

ii) poiketen siitä, mitä 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan iii alakohdassa ja 8 artiklan 3 kohdan g alakohdan iv alakohdassa säädetään, kun on kyse kolmansien maiden kansalaisista, joilla on 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi [tai kiertomatkaviisumi], viisuminhaltijan henkilöllisyys on tarkistettava suoraan VIS-järjestelmästä asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti, jos se on teknisesti mahdollista.”

10) Lisätään 10 artiklaan 3 a kohta seuraavasti:

”3 a. Jäsenvaltioiden, jotka päättävät käyttää automaattisia rajatarkastusjärjestelmiä, automaattiportteja tai itsepalvelujärjestelmiä, on käytettävä liitteessä III olevan D osan opasteita vastaavien kulkuväylien merkitsemiseen”.

11) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Matkustusasiakirjojen leimaaminen

1. Jos siitä säädetään nimenomaisesti kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi leimata maahantulon ja maastalähdön yhteydessä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjan, joilla on kyseisen jäsenvaltion antama oleskelulupa.

2. Leimaamista koskevat käytännön menettelytavat esitetään liitteessä IV.”

12) Korvataan 12 artikla seuraavasti:

”12 artikla

Olettamukset oleskelun kestoa koskevien vaatimusten täyttämisestä

1. Jos jonkin jäsenvaltion alueella olevaa kolmannen maan kansalaista ei ole rekisteröity EES:ään tai kyseisen henkilön maahantulo-/maastalähtötietue ei sisällä maastalähtöpäivää sallitun oleskeluajan päättymispäivän jälkeen, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat olettaa, että kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä jäsenvaltioiden alueella oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 a artiklan soveltamista.

2. Tätä olettamusta ei sovelleta kolmannen maan kansalaiseen, joka voi esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen siitä, että hän kuuluu unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin tai että hänellä on oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi. Tarvittaessa sovelletaan [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 32 artiklaa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu oletamus voidaan kumota, jos henkilö esittää millä tahansa tavalla uskottavan todisteen, kuten matkalipun taikka todisteen oleskelustaan jäsenvaltion alueen ulkopuolella tai aikaisemman oleskelulupansa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisuminsa päättymispäivää koskevan todisteen, joka osoittaa, että hän on noudattanut lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä.

Tällaisissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 18 artiklassa säädettyä menettelyä.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettua olettamusta ei kumota, toimivaltaiset viranomaiset voivat karkottaa kolmannen maan kansalaisen asianomaisten jäsenvaltioiden alueelta.

Kolmannen maan kansalaisen, joka osoittaa kuuluvansa unionin lainsäädännön mukaisen vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden piiriin, voivat karkottaa ainoastaan asianomaisen jäsenvaltion alueella toimivaltaiset raja- ja maahanmuuttoviranomaiset direktiivin 2004/38/EY mukaisesti.”

13) Lisätään 12 a artikla seuraavasti:

”12 a artikla

Siirtymäaika ja siirtymätoimenpiteet

1. EES:n käyttöönottoa seuraavien kuuden kuukauden ajan toimivaltaisten rajaviranomaisten on varmistaa maahantulon yhteydessä, ettei henkilö ole ylittänyt kerta- tai kaksikertaviisumin mukaisesti sallittujen maahantulokertojen määrää, sekä varmistaa maahantulon ja maastalähdön yhteydessä, ettei maahan lyhytaikaista oleskelua varten tuleva henkilö ole ylittänyt sallitun oleskelun enimmäiskestoa, otettava huomioon oleskelut

jäsenvaltioiden alueella maahantuloa tai maastalähtöä edeltävien 180 päivän aikana tarkistamalla EES:ään tallennettujen rajanylitystietojen lisäksi matkustusasiakirjojen leimat.

2. Jos henkilö on tullut jäsenvaltioiden alueelle eikä ole vielä lähtenyt sieltä ennen EES:n käyttöönottoa, EES:ään on luotava henkilökohtainen tiedosto ja kun henkilö lähtee maasta, maahantulon päivämäärä on syötettävä maahantulo-/maastalähtötietueeseen [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämä sääntö ei rajoitu 1 kohdassa tarkoitettuihin EES:n käyttöönottoa seuraaviin kuuteen kuukauteen. Jos maahantuloleiman päivämäärä poikkeaa EES:ään kirjatusta tiedosta, leimaa pidetään ensisijaisena.”

14) Muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohtaan kolmas alakohta seuraavasti:

”Tiedot kolmansien maiden kansalaisista, joilta on evätty pääsy lyhytaikaista oleskelua varten [tai kiertomatkaviisumin perusteella], on rekisteröitävä EES:ään tämän asetuksen 6 a artiklan 2 kohdan ja [rajanylitystietojärjestelmästä (EES) annetun asetuksen] 16 artiklan mukaisesti.”

b) Korvataan 3 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

Jos pääsyn epäämispäätös todetaan muutoksenhaun tuloksena perusteettomaksi, kolmannen maan kansalaisella on oikeus siihen, että pääsyn evännyt jäsenvaltio oikaisee EES:ään syötetyt tiedot tai mitätöidyn maahantuloleiman tai molemmat sekä muut merkityt mitätöinnit tai lisäykset, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen lainsäädännön mukaisen korvauksen myöntämistä.”

15) Muutetaan liitteet III, IV ja V tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

16) Poistetaan liite VIII.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu.

Sitä sovelletaan EES:n käyttöönottopäivästä, jonka komissio määrittää [rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o XXX] 60 artiklan mukaisesti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja